

Motion till riksdagen

1989/90:Fi30

av Bo Lundgren m.fl. (m)

med anledning av prop. 1989/90:96 om skärpt
investeringskatt för vissa byggnadsarbeten

I propositionen föreslås att den nyligen införda regionala investeringsavgiften på oprioriterade byggnadsarbeten skärps. Avgiften höjs från 10 till 30 % och utvidgas till att omfatta också Göteborgsområdet. Lagstiftningen förlängs också och skall omfatta även byggnadsarbeten som påbörjas under 1991. Den tidigare beteckningen "investeringsavgift" byts ut mot "investeringskatt".

Den nu gällande investeringskatten på 10 % i Stockholms län – utom Södertälje och Norrtälje kommuner – och i Uppsala och Häbo kommuner infördes våren 1989 genom en överenskommelse mellan socialdemokraterna och centerpartiet.

Syftet med föreliggande förslag är samma som gällde våren 1989. Det avser att dämpa aktiviteten på byggmarknaden och vidga utrymmet för produktion av nya bostäder. Tanken är att genom ökade kostnader för så kallade oprioriterade byggnadsarbeten styra över verksamheten till bostadsbyggnation.

Moderata samlingspartiet motsatte sig investeringskatten våren 1989 eftersom denna åtgärd inte skulle ge åsyftat resultat, men däremot ge upphov till ytterligare snedvridningar till skada för Sveriges ekonomi. Det var för övrigt motsvarande erfarenhet som gjorde att den investeringsavgift som utgick under sommarhalvåret 1977 avvecklades i förtid.

Det är mycket märkligt att man på en helt genomreglerad byggmarknad överhuvud taget kan överväga att införa ytterligare styrinstrument. Innan byggnadstillstånd meddelas har varje större byggnadsprojekt underkastats en grundlig och i tiden utdragen prövning. En avreglering av byggmarknaden leder istället till ett effektivare utnyttjande av resurserna och verkar däremot dämpande på kostnadsutvecklingen.

Den nu föreslagna investeringskatten kommer att leda till kraftiga kostnadsökningar i de fall den inte leder till att planerade projekt försenas kraftigt eller helt skrinläggs. Även om kostnadsökningen drabbar nyproduktionen skapas ett utrymme att i redan existerande bestånd höja hyrorna. Detta kommer tillsammans med de stigande nybyggnadskostnaderna att driva upp priserna på det existerande beståndet. Investeringskatten på 30 procent kan leda till en prisuppgång i närmast samma storlek.

Den regionala likabehandlingen av byggprojekt åsidosätts genom nu gällande investeringskatt och i ännu högre grad genom den föreslagna utvidg-

ningen. Konkurrensen mellan företag i samma bransch snedvrids kraftigt genom att företag inom de områden som drabbas av investeringskatten får höjda kostnader. Investeringskatten drabbar exempelvis inte Astra i Södertälje, däremot drabbar den Pharmacia i Uppsala.

I den mån investeringskatten leder till åsyftat resultat – att projekt skjuts upp eller skrinläggs – är det i sig till skada för landets ekonomi. Det finns anledning förmoda att det leder till utflöde av kapital från Sverige.

I rapporten "Fler bostäder, färre kontor?" utvärderar länsstyrelsen i Stockholms län byggregleringen. En effekt av byggregleringen som redovisas är minskat lokalbyggande men i vart fall inget dramatiskt ökat bostadsbyggande. Den relativa fördyring av boendet som blir en följd av den föreslagna skatteomläggningen kommer dessutom att skapa lägenhetsöverskott och i sig medföra minskat intresse för bostadsbyggande.

Bland de negativa effekterna märks de höga hyror som blir en följd av att byggregleringen leder till minskat utbud av nya lokaler. Detta kan enligt länsstyrelsen vara ett hinder för näringslivets utveckling. En annan effekt tycks enligt länsstyrelsen vara att regleringen bidrar till fortsatt koncentration av byggbranschen eftersom de mindre byggföretagen har svårt att hantera snabba förändringar.

I rapporten sägs beträffande den då kända men inte utvärderade investeringsavgiften som beslöts våren 1989 följande:

Vi kan lägga till att den investeringsavgift på lokaler som har beslutats troligen får samma effekt som regleringen. Den minskar intresset för lokalbyggande – men gör det inte mer lönsamt att bygga bostäder.

I rapporten Stockholmskonjunkturen från januari 1990 har en utvärdering av investeringsavgiftens effekter gjorts. Den visar att investeringsavgiften inte haft några andra effekter än den kostnadsökning och därmed hyresökning som är ofrånkomlig.

Vad beträffar förslaget om att utvidga det aktuella området också till Göteborg bör noteras att man där aldrig tidigare haft så stort utbud av lediga lokaler som i dag. Andelen lediga kontorslokaler beräknas stiga till 5,5 procent i Göteborg fram till 1992. Propositionens förslag i denna del motiveras inte. Detta är förstaeligt mot bakgrund av att det egentligen inte ens finns skäl att överväga åtgärder i den riktning som propositionen föreslår.

Den föreslagna investeringskatten kommer att leda till ytterligare snedvridningar i konkurrensförhållanden och till kostnadsökningar som kommer att öka prisutvecklingen. Likabehandlingen av olika regioner bryts. Kapitalutflödet från Sverige kan förväntas öka. Propositionen bör därför avslås och den nu gällande lagen om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten upphävas.

Hemställan

Mot bakgrund av vad som ovan anförts hemställs

1. att riksdagen beslutar avslå proposition 1989/90:96,

2. att riksdagen beslutar upphäva lagen (1989/90:471) om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten.

Mot. 1989/90
Fi30

Stockholm den 23 februari 1990

Bo Lundgren (m)

Hugo Hegeland (m)

Knut Wachtmeister (m)

Ingegerd Troedsson (m)

Karl-Gösta Svenson (m)

Ewy Möller (m)

Margit Gennser (m)